

רע"פ 1851/15 - י.א גזיאל בע"מ, יהודה גזיאל נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1851/15

כבוד השופט ח' מלצר
1. י.א גזיאל בע"מ
2. יהודה גזיאל

לפני:
המבקשים:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים: א' טל - נשיא, ז'
בוסתן, ו-ש' בורנשטין) מתאריך 10.02.2015, ב-עפ"ג
52519-12-14

עו"ד גדעון בן-אור

בשם המבקשים:

עו"ד עדי שגיא

בשם המשיבה:

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים: א' טל - נשיא, ז' בוסתן, ו-ש' בורנשטין) ב-עפ"ג 52519-12-14, בגדרו התקבל ערעורה של המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום בראשון לציון (כב' השופטת ש' זמיר) ב-ת"פ 5240-11-3.

אביא עתה את הנתונים הרלבנטיים להכרעה במכלול.

רקע עובדתי

2. נגד המבקשים הוגש, במסגרת הסדר טיעון, כתב אישום, שתוקן בשנית, שייחס להם את העבירות הבאות: עיסוק ללא רישיון (או היתר זמני), (עבירה לפי סעיפים 14 ו-4 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: חוק רישוי עסקים), והפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא התשתיות הקבועות בדן (עבירה לפי תקנות 2(1), 2(2), ו-2(8) לתקנות רישוי עסקים (תחנת מעבר לפסולת), התשנ"ח-1998, בצירוף סעיפים 10א ו-14 לחוק רישוי עסקים.

3. מעובדות כתב האישום המתוקן בשנית שהוגש נגד המבקשים עולה כי המבקשים ניהלו תחנת מעבר פיראטית לאחסנה ואחזקת גורטאות וחלקי מתכת -בתחומי היישוב בן זכאי, בשטח חקלאי, זאת ללא רישיון עסק וללא התשתיות הנדרשות על פי דין למניעת פגיעה באיכות הסביבה (להלן: תחנת המעבר).

4. למען שלמות התמונה יצוין כי בד בבד עם הגשת כתב האישום, המשיבה עתרה (צ"א 13-12-35532, כב' השופט א' הימן) למתן צו סגירה שיפוטי לפי חוק רישוי עסקים ולהורות על סגירת תחנת המעבר ובית משפט השלום הנכבד קיבל את הבקשה והוציא צו להפסקה ולסגירת העסק. המבקשים סרבו להשלים עם ההחלטה הנ"ל, וערערו עליה לבית המשפט המחוזי הנכבד (ע"ח 14-02-39889, כב' השופטת נ' אהד). ואולם, נוכח הערות בית המשפט - המבקשים מחקו את הערעור, ובית המשפט המחוזי הנכבד הורה כי הפעלת צו הסגירה תיעשה בשלבים ובמועדים שונים, הכל כנקוב בהחלטה.

3. בית משפט השלום הנכבד הרשיע את המבקשים, על פי הודאתם, בעקבות הסדר הטיעון, בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום שתוקן בשנית, והשית עליהם את העונשים הבאים: על המבקשת, הוטל קנס בסך של 30,000 ש"ח, ועל המבקש הוטל קנס בסך של 15,000 ש"ח או חודשיים מאסר תמורתו, שלושה חודשי מאסר על תנאי, למשך שנתיים, לבל יעבור את העבירות בהן הורשע, והתחייבות עצמית בסך של 150,000 ₪, למשך שנתיים, להימנע מביצוע העבירות בהן הורשע.

6. המשיבה הגישה לבית המשפט המחוזי הנכבד ערעור על קולת העונש, במסגרתו ביקשה להחמיר בעונשי המבקשים ככל שהם מתייחסים לגובה הקנסות. המשיבה הדגישה בערעורה, כי בית משפט השלום הנכבד לא העניק משקל מספיק לחומרת מעשיהם של המבקשים ולפגיעה באינטרס הציבורי, בשים לב לכך שמדובר בעבירות סביבתיות-כלכליות שבוצעו במשך מספר שנים.

7. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה של המשיבה וקבע כי העונש שהושת על המבקשים חורג לקולא ממדיניות הענישה הראויה במקרים כגון דא, ומצדיק התערבות. לפיכך, בית המשפט המחוזי הנכבד הטיל על המבקשת קנס בסכום של 70,000 ש"ח, ועל המבקש - קנס בסכום של 50,000 ש"ח, או שלושה חודשי מאסר תמורתו. נקבע כי יתר חלקי גזר הדין יותרו על כנם.

מכאן הבקשה שלפני.

תמצית טענות הצדדים

8. במסגרת בקשתם למתן רשות ערעור המבקשים טוענים כי עניינם מעורר, לשיטתם, שאלה משפטית עקרונית באשר לנורמת ההתנהגות הראויה והמצופה מבעל עסק בנסיבות בהן לא הוצא נגדו צו סגירה: האם מוטלת עליו החובה לסגור את המקום על אתר, או לנסות תחילה לפעול לתיקון הליקויים. בנוסף, המבקשים מלינים על גובה הקנסות שהוטלו עליהם.

9. לטענת המשיבה – הבקשה איננה באה בגדר אמות המידה, אשר הותוו לצורך מתן רשות ערעור, בשים לב לכך שהבקשה נסובה, כל כולה, סביב גובה הקנסות שהושטו על המבקשים, אשר אינם חורגים, לשיטתה של המשיבה, ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים כגון דא.

10. בהתאם לבקשתם, איפשרתי למבקשים להגיש תשובה לתגובת המשיבה. בתגובתם, המבקשים חזרו על הטענה לפיה עניינה של הבקשה אינו בחומרת הענישה, אלא במדיניות הענישה. בתוך כך, המבקש שב וטען כי, לשיטתו, אמת המידה הנדרשת והמצופה מבעל עסק כדוגמתו, היא לנסות תחילה לפעול בשקידה לקיום הדרישות והתנאים ולתיקון הליקויים שהציגה הרשות המנהלית, ורק אם לא יעלה בידו לעשות כן בפרק זמן סביר – עליו להפסיק את הפעילות במקום.

דין והכרעה

11. לאחר עיון בבקשה ובחומר שצורף אליה, בתגובה המשיבה ובתשובה לה – הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות.

12. הלכה היא כי בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבל במקרים מיוחדים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית רחבת היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות החורגות מד' אמותיהם של הצדדים לבקשה, או בנסיבות המעוררות חשש מפני עיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.07.2013); רע"פ 8531/15 עליה נ' מדינת ישראל (14.12.2015) (להלן: עניין עליה)).

13. הבקשה שלפני איננה עומדת באמות המידה הנ"ל, ולמעשה אין היא מעוררת סוגיה משפטית בעלת חשיבות כללית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים לה. בנוסף, לא מצאתי כי קיים חשש לעיוות דינם של המבקשים או לקיומם של שיקולי צדק מיוחדים כלפיהם, אשר יצדיקו היעדרות לבקשתם.

14. זאת ועוד: חרף טענות המבקשים, והניסיון לשוות לבקשה היבט משפטי עקרוני החורג מעניינם הפרטני – הבקשה שלפני נסובה, כל כולה, בחומרת העונש, אשר הושט על המבקשים. בהקשר זה, נקבע כי, ככלל, לא תינתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" על חומרת העונש, אלא במקרים מיוחדים בהם מתגלה סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (עניין עליה; רע"פ 3929/09 דהן נ' מדינת ישראל (16.08.2009); רע"פ 4491/14 סורן נ' מדינת ישראל (14.12.2015)).

מדינת ישראל (29.6.2014)). בעניינו, העונש שנגזר על המבקשים - אינו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה והמקובלת במקרים כגון אלה (ראו למשל: 2844/15 ארזים חברה קבלנית למיחזור ופינוי פסולת בע"מ נ' המשרד לאיכות הסביבה (3.5.2015)). עוד ראוי לציין, כי העבירות שיוחסו למבקשים בכתב האישום הנוכחי, מצטרפות להרשעותו הקודמת של המבקש משנת 2012 בגין שימוש חורג במשק, שבו ביצע המבקש את העבירות מושא ההליך הנוכחי, וכן לצו שיפוטי להפסקת שימוש חורג ועיסוק בתחנת מעבר לגורטאות ברזל שהוצא כנגד המבקש.

די בטעמים אלו, כשלעצמם, כדי לדחות את הבקשה שלפני.

15. למעלה מן הצורך, אוסיף ואציין כי גם לגופם של דברים דינה של הבקשה - להידחות. ב-רע"פ 362/13 גמיל נ' מדינת ישראל (27.8.2013)), עמדתי על החומרה הגלומה בביצוע עבירות סביבתיות, בקובעי כדלקמן:

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הרבה שיש בעבירות הגורמות לנזק לסביבה, ועל חובתנו, כחברה וכבני-תרבות, להקפיד ולשמור על נקינות, חוסנה ושלמותה של הסביבה בה אנו חיים" (שם, בפיסקה 18).

16. בעניינו, המבקשים הפעילו במשך שנים את תחנת המעבר שלא כדין, ורק לאחר הגשת כתב האישום והבקשה לצו סגירה שיפוטי - הם החלו בניסיונות להסדיר את פעילותם. לכך אין ליתן יד. כאשר בעבירות כלכליות מעין אלו עסקינן - לקבלת היתרים ורישיונות עסק כנדרש, וכן לעמידה בדרישות החוק השונות, כמו להכנת תשתיות נאותות וציד מתאים - יש משמעות כלכלית ברורה. הנני סבור איפוא כי לא נפל פגם בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, זאת מאחר, שבנסיבות העניין, הדרך הראויה להתמודד עם מעשיהם של המבקשים אכן היתה בהטלת קנסות משמעותיים עליהם, שישקפו, בין היתר, את "החיסכון הכלכלי", או היתרונות הכספיים שהשיגו באמצעות העבירות שבביצוען הודו.

17. נוכח כל האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי המקרה שלפני אינו מצדיק מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי". משכך - בקשת רשות הערעור נדחת.

ניתנה היום, י"א באייר התשע"ו (19.5.2016).

ש ו פ ט